

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальності	072, 291
Тривалість викладання	6 семестр, 11 чверть
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5714>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команд «Міжнародні фінансові відносини»

Інформація про викладача:

Горвяча Олена Іванівна,
старший викладач кафедри економічного аналізу і фінансів

Персональна сторінка
https://eaf.nmu.org.ua/ua/pro_kaf/title_goriacha.php

Е-пошта:
horiacha.o.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Міжнародні фінансові відносини – це вибіркова дисципліна, яка обирається для формування індивідуальної освітньої траєкторії і спеціалізується на коректному розумінні особливостей функціонування системи міжнародних фінансових відносин як на рівні складових міжнародної фінансової системи; функціонування міжнародних валютних відносин, міжнародних розрахункових операцій, міжнародних кредитних операцій, міжнародних інвестиційних відносин, так і нарівні комплексного розуміння механізмів співпраці України з міжнародними фінансовими структурами Євrorинку та Світового фінансового ринку.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців розуміння основних засад та розвиток компетенцій у сфері міжнародних фінансових відносин на рівні їх складових: функціонування міжнародних валютних відносин, міжнародних розрахункових операцій, міжнародних кредитних операцій, міжнародних інвестиційних відносин, задля комплексного розуміння механізмів співпраці України з міжнародними фінансовими структурами Євrorинку та Світового фінансового ринку.

Завдання курсу:

- ознайомитись з системою міжнародних фінансових відносин, сутністю та еволюцією розвитку міжнародних кредитно-розрахункових і валютних систем;
- ознайомитись з механізмами функціонування світового фінансового ринку і його складових;
- дослідити механізми проведення міжнародних валютних, розрахункових кредитних і інвестиційних операцій;
- вивчити основні засади формування і регулювання платіжного балансу;
- сформулювати розуміння алгоритмів співпраці України з учасниками світового фінансового ринку;
- розвинути навички спілкування професійною мовою з фахових питань та донесення інформації щодо функціонування системи міжнародних фінансових відносин до одногрупників, викладача під час спеціальних завдань та контрольних заходів;
- розвинути навички критичного мислення.

3. Результати навчання:

– знати і розуміти особливості функціонування сучасної системи міжнародних фінансових відносин як частини світової фінансової системи і результату взаємодії національних грошово-кредитних систем та їх структурних елементів.

– розуміти механізми та закономірності функціонування окремих елементів світової фінансової системи, в т.ч. їх вплив на системи державних фінансів, суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та їх суб'єктів.

– розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері міжнародних фінансів, банківської справи та страхування.

4. Структура курсу

Лекції:

Тема 1. Функціонування системи міжнародних фінансових відносин (Поняття міжнародних фінансових відносин. Суб'єкти міжнародних фінансових відносин та їхня характеристика. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції.).

Тема 2. Міжнародні валютні відносини. (Валютний курс. Котирування валют. Валютні ринки. Валютні операції: валютні операції «спот»; строковий валютний ринок; форвардні валютні операції; опціонні валютні контракти; своп-операції. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Валютна політика).

Тема 3. Міжнародні розрахункові операції. (Організаційні засади міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків: розрахунки векселями та чеками у міжнародних розрахунках; інкасова форма; банківські

перекази; документарний акредитив; система відкритих рахунків; розрахунки з використанням пластикових карток; авансовий платіж. Міжнародні платіжні системи.).

Тема 4. Платіжний баланс. (Сутність та структура платіжного балансу. Принципи складання платіжного балансу. Державне регулювання платіжного балансу. Методи балансування платіжного балансу.).

Тема 5. Особливості функціонування Євроринку. (Особливості ринку євровалют, євроринки. Ринок капіталів. Ринок євро акцій. Ринок золота. Світовий ринок облігацій. Ринок єврокредитів.).

Тема 6. Міжнародний кредитний ринок. (Сутність міжнародного кредитного ринку. Класифікація міжнародного кредиту. Експортні кредити. Комерційні кредити. Суб`єкти та інструменти міжнародного ринку банківських кредитів. Валютно-фінансові умови міжнародного кредиту. Міжнародна заборгованість.).

Тема 7. Ринок міжнародних інвестицій. (Прямі іноземні інвестиції. Портфельні іноземні інвестиції. Роль міжнародних організацій у міжнародній інвестиційній діяльності.).

Тема 8. Україна у світовому фінансовому ринку. (Співпраця України із зарубіжними донорами на двосторонній та багатосторонній основі. Співпраця України із Всесвітнім банком. Діяльність Міжнародної фінансової корпорації в Україні. Співробітництво України із міжнародними фінансовими інституціями.).

Практичні:

1. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції: практичні завдання.
2. Міжнародні валютні відносини: практичні завдання.
3. Міжнародні розрахункові операції: практичні завдання.
4. Платіжний баланс країн світу: практичні завдання.
5. Особливості функціонування Євроринку: практичні завдання.
6. Міжнародний кредитний ринок: практичні завдання.
7. Ринок міжнародних інвестицій: практичні завдання.
8. Україна у світовому фінансовому ринку: практичні завдання.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту практичних завдань здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та подають їх на кафедру на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни.

Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – залік.

5. Система оцінювання та вимоги

5.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

5.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за виконання індивідуального завдання з практичних занять (яке максимально оцінюється в 70 балів) та оцінки за виконання контрольних конкретизованих завдань з лекційних занять (які максимально оцінюються в 30 балів). Отримані бали за виконане індивідуальне завдання та контрольні конкретизовані завдання з лекційних занять додаються, і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6. Політика курсу

6.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

6.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень поштової скриньки на Офіс365 та групи MS Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Міжнародні фінансові відносини» (матеріали представлені в групі MS Teams, яка створюється для кожної нової групи студентів окремо).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або в групу MS Teams.

6.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

6.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

6.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

6.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин), були активними учасниками практичних занять, про що свідчать відповідні відмітки у журналі викладача, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

6.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освітим буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Міжнародні фінансові відносини».

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Грінько І.М. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за

- денною формою навчання / І.М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109с.
2. Васютинська Л.А. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник / Л.А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с.
  3. Горбач Л.М. Міжнародні фінанси: підручник. / Л.М. Горбач, О.В. Плотніков — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
  4. Дячек В.В. Особливості використання форм міжнародних розрахунків українськими підприємствами під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності / В. В. Дячек, О.Д. Колосовська, В.С. Оніщенко // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2018. – Вип. 21.
  5. Kozak Y., Maslennikov Y., Sulym O. Foreign economic activity of enterprises: Training Manual - Київ: Центр навчальної літератури, 2020. – 200 с.

Список нормативно-правових актів

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III.
4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
5. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII.
6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
7. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV.
8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
9. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
11. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV.
12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>